

ZENDINGSPROJECT 4E KWARTAAL 2019: OOST-CENTRALE AFRIKA DIVISIE

1. De gezondheidszorg in de Adventkliniek te Kinshasa uitbreiden, Democratische Republiek Congo
2. Het bouwen van drie auditoria bij de Philip Lemon Advent Universiteit, Democratische Republiek Congo
3. Het bouwen van vier klaslokalen aan de Goma Advent Universiteit, Democratische Republiek Congo
4. Vrij toegankelijk hoofdkantoor, Wau, Zuid-Soedan
5. Het stichten van de Juba Advent middelbare school, Zuid-Soedan
6. De bouw van Kisumu Advent Ziekenhuis, Kenia
7. De bouw van vier klaslokalen voor de kindersabbatschool, Ethiopië

Één been voor 25 harten

Kenia, **5 oktober**

Phylis Odindo, 45

Een scherpe pijnsensatie schoot door Phylis Odindo's rechterbeen in 2017. De pijn werd al snel ondraaglijk. Phylis ging naar het overheidsziekenhuis in Kisumu, Kenia, maar niemand kon haar helpen. Het medisch personeel was op dat moment aan het staken.

Zonder geld en met maar een paar mogelijkheden probeerde Phylis een behandeling te krijgen in een kleine kliniek. De dokter beschikte niet over de apparatuur om een röntgenfoto te nemen. Hij onderzocht haar been en gaf te kennen dat een amputatie hem de beste optie leek.

Phylis, weduwe met een jongvolwassen zoon, moest er niet aan denken haar been kwijt te raken en keerde daarom terug naar huis. De pijn hield echter aan, waardoor ze opnieuw naar de kliniek ging. De dokter amputeerde haar been tot net onder de knie.

Drie weken later voelde Phylis zich ontzettend beroerd. Ze kon zich niet bewegen. Ze liet een röntgenfoto maken in het stadsziekenhuis waarna de dokter verklaarde dat de wond aan haar been was gaan rotten. Het rottingsproces was al tot ver boven haar knie aangekomen. Een tweede amputatie aan hetzelfde been was absoluut noodzakelijk en werd direct in gang gezet.

Na de operatie wachtte Phylis een lange periode in het ziekenhuis. Haar gezondheid ging zodanig achteruit dat ze alle hoop verloor. Ze belde Anna, de directrice van het Vrouwenpastoraat dat onderdeel uitmaakte van de Kenya-Re Adventkerk.

Anna wierp één blik op Phylis en was er zeker van dat ze de dood nabij was. Anna sprak een gebed uit. Na het gebed voelde Phylis zich sterker en vroeg ze Anna om voor haar te blijven bidden. Anna verzekerde haar daarvan en gaf haar iets te drinken.

De volgende dag kwam Anna opnieuw naar het ziekenhuis maar dit keer vergezeld door een paar andere vrouwen van de kerk. Dat bleven ze doen, de dag erna en de dagen die volgden. De predikant van de kerk en de ouderlingen kwamen ook op bezoek om haar te bemoedigen en voor haar te bidden.

Op haar ziekenhuisbed bad Phylis. 'Wees mij genadig, o God, ik heb maar één zoon', zei ze.

Na de dood van haar echtgenoot, 11 jaar eerder, had haar zoon, die ze alleen had grootgebracht, de adventkerk de rug toegekeerd. Hij was er woedend over dat de familieleden van zijn overleden vader zijn moeders huis en al hun bezittingen na zijn dood in beslag hadden genomen. Op sommige plaatsen in Kenia wordt de vrouw verantwoordelijk gehouden voor het welzijn van de man en krijgt zij de schuld als hij overlijdt. De schoonfamilie van Phylis nam het haar kwalijk dat haar man was overleden en eigende zich al haar bezittingen toe.

Gedurende de drie maanden die ze in het ziekenhuis verbleef, kwamen er elke dag kerkleden op bezoek bij Phylis. Ze hielpen haar de doktersrekeningen te betalen en haar ziektekostenverzekering te behouden.

Toen ze terugkeerde naar het huis dat ze huurde, bleven de kerkleden haar regelmatig bezoeken en stonden ze haar bij in haar dagelijkse behoeften. In die periode gebeurde er iets wonderlijks. Acht ziekenhuispatiënten gaven uiting aan hun wens om zich te laten dopen. Ze waren geraakt door het medeleven dat de kerkvrienden Phylis betoonden en wilden daarom ook graag onderdeel uitmaken

van haar kerk. Daarna gaven zeven echtparen uit Phylis' omgeving te kennen dat ze gedoopt wilden worden. Ook zij waren bewogen door de liefdevolle zorg van de kerkleden.

Toen Phylis' moeder het hele land doorreisde om haar dochter te bezoeken, organiseerde het Vrouwenpastoraat van de Kenya-Re kerk als verrassing een gebedsontbijt voor Phylis bij haar thuis. Phylis' moeder, een trouw lid van een andere christelijke denominatie, vond dit zo geweldig dat ook bij haar het verlangen ontstond om adventist te worden. Zij en één van Phylis' zussen werden later gedoopt.

Phylis' blijdschap bereikte een hoogtepunt toen haar zoon zich in 2018 liet dopen en zijn huwelijk in de Kenya-Re kerk werd voltrokken.

In totaal hebben 25 mensen zich laten dopen vanaf het moment dat Phylis haar been verloor. Volgens Phylis is er geen betere ruil mogelijk.

'Ik prijs God dat de amputatie mijn zoon weer tot de kerk heeft gebracht', zei ze. 'Al heb ik dan maar één been, het heeft mij en mijn familie vele geestelijke zegeningen geschonken. En het heeft 25 mensen tot God geleid.'

Een deel van de opbrengst op de dertiende sabbat van dit kwartaal is bestemd voor de bouw van een adventistisch ziekenhuis in Phylis' geboortestad, Kisumu. Dank u voor uw moeite om, ter bevordering van de fysieke en geestelijke gezondheid in Kenia, vrijgevig te schenken.

800 dopelingen op 32-jarige leeftijd

Kenia, **12 oktober**

Francis Ndacha, 32

Francis Ndacha heeft al meer dan 800 mensen in Kenia ertoe gebracht om zich te laten dopen. Toch is hij nog maar 32 jaar oud en heeft hij geen aanstelling bij de adventkerk. Hoe is dat mogelijk?

Tijdens zijn kinderjaren in Nyeri, een stad in Centraal-Kenia, ging Francis niet naar de kerk. Zijn vader, een schaapsherder, behoorde tot een zekere christelijke denominatie en zijn moeder weer tot een andere. Hijzelf had niet de behoefte om naar welke kerk dan ook te gaan.

Als jongeman begon hij een handeltje in tweedehands schoenen in een andere stad, Kitale, en raakte bevriend met een paar predikanten uit een niet-christelijke wereldreligie. Hij besloot zich bij hun godsdienst aan te sluiten, maar hoe hij zich moest bekeren, bleef een raadsel.

Op een dag bezocht hij een openbare bijeenkomst waar drie predikers uit die wereldreligie en vijf christelijke predikanten vergaderd waren. De bijeenkomst – die de organisatoren een ‘dialog’ noemden en met toestemming van de plaatselijke autoriteiten op touw hadden gezet – gaf de sprekers de gelegenheid om midden op straat over hun geloof te discussiëren. Francis stond versteld toen de niet-christelijke sprekers het hadden over goede en slechte djinns. Ze beweerden dat degenen die lid werden van hun niet-christelijke wereldreligie goed waren, terwijl degenen die zich niet aansloten slecht waren. Het was op dat moment dat Francis besloot zich niet te bekeren. Hij had weinig verstand van religieuze kwesties, maar hij was er zeker van dat alle djinns in werkelijkheid gevallen engelen of demonen waren. Hij weigerde te geloven in het bestaan van goede demonen.

Aan het einde van de discussie vroeg Francis de christelijke predikanten welke kerk zij vertegenwoordigden. ‘De Adventkerk’, antwoordde er één. Francis had nog nooit van adventisten gehoord. Weer bij zijn schoenenkraam aangekomen, vroeg hij een oudere man die verderop schoenen verkocht, naar de adventkerk. ‘Dat is een satanische kerk’, zei de bejaarde man. ‘Zij leert mensen over beesten met horens op hun koppen.’ Francis besloot geen adventist te worden.

Acht maanden gingen voorbij en Francis woonde nog een openbare discussie bij. Een week lang ging hij elke dag. De lezingen van de adventistische predikanten bevatten ook Bijbelstudies en Francis was ervan overtuigd dat ze de waarheid spraken. Hij en drie anderen werden gedoopt. Francis, toen 20 jaar oud, wilde de wereld meteen over Jezus vertellen. Hij schafte boeken en DVD’s aan om te leren hoe hij zijn geloof moest verkondigen. Na een jaar verkocht hij zijn schoenenzaak en begon van dorp tot dorp te reizen, terwijl hij predikte op de straten en deelnam aan discussies met sprekers van de niet-christelijke wereldreligie. Als mensen te kennen gaven dat ze gedoopt wilden worden, verwees hij hen naar de adventkerk. ‘Terwijl we verkondigen, zijn we getuige van vele wonderen die Christus door ons teweegbrengt’, zei Francis. ‘Alleen al in de afgelopen maand hebben 50 mensen zich laten dopen.’

In één regio heeft de lokale niet-christelijke geestelijkheid predikers zelfs gesmeekt om uit de hoofdstad van Kenia, Nairobi, te komen om Francis’ prediking bij een openbare bijeenkomst te weerleggen. De sprekers arriveerden en vier dagen lang discussieerde Francis met hen. Op de vijfde dag verbood de plaatselijke geestelijkheid haar leden om nog meer discussies bij te wonen. Daarna verzocht de politie Francis het dorp te verlaten.

‘We hebben niemand gedoopt, maar de plaatselijke adventkerk had heel veel waardering voor onze inspanningen en bood ons een nieuw openbaar adressysteem voor onze straatbijeenkomsten’, zei Francis.

In juli 2018 nam hij deel aan een discussie in een dorp waar vele mensen zich hadden bekeerd tot de niet-christelijke wereldgodsdienst. Terwijl de dorpingen luisterden naar Francis die het onderricht van hun heilige boek vergeleek met de Bijbel, besloten velen zich tot Jezus te wenden. Dit wekte veel woede op bij een beambte, die zelf geen christen was, en hij gaf het bevel Francis te arresteren.

Terwijl Francis op het politiebureau verbleef, stroomden de mensen buiten samen en eisten zijn vrijlating. ‘Laat hem weer getuigen’, riepen de mensen. ‘Nu we de waarheid hebben leren kennen!’

Na vijf uur werd Francis vrijgelaten tegen een geldstraf van 10,000 shilling (ongeveer 90 euro) waarna de menigte uiteenging.

Weer op straat richtte Francis de focus van zijn lezingen op de Bijbelse profetieën. 27 mensen werden gedoopt en een man, opgegroeid in een niet-christelijk gezin, krijgt nu Bijbelstudie ter voorbereiding op de doop. Hij zei dat Francis’ problemen met de politie hem juist tot Christus brachten.

‘Ik zag hoe de niet-christenen zich gedroegen en ik wist dat ze niet eerlijk waren’, zei hij. ‘Hoe konden ze geweld gebruiken en hem arresteren? Het zijn geen eerbare mensen.’

Onophoudelijk reist Francis met zijn vrouw, zijn vierjarige dochter, pasgeboren zoon, en enkele adventistische vrienden die hem bijstaan in het prediken. Hij is van mening dat niemand een predikant hoeft te zijn om te verkondigen dat Jezus spoedig komt.

‘Je hoeft niet eens voor de kerk te werken om te prediken’, zei hij. ‘Iedereen is in staat om het goede nieuws te delen dat Jezus spoedig komt!’

Dreadlocks en een vader

Zuid-Soedan, **19 oktober**

Michael Kujjoo, 38

Zolang als hij zich kon herinneren, haatte Michael Kujjoo zijn vader. Soms vroegen mensen hem, 'Waar is je vader?', waarop Michael dan als antwoord gaf 'Mijn vader is dood'. Zo ver ging Michaels haat tegen zijn vader.

Toen Michael nog maar 9 jaar was, liet zijn vader zijn moeder in de steek in Uganda. Een tijdlang bezocht Michael de boerderij van zijn vader, maar zijn vader liet hem heel hard werken. Als Michael klaar was met het werk dat op die dag gedaan moest worden, gaf zijn vader hem geen eten. De jongen voelde zich gebruikt.

Op een dag nadat hij zijn vader had bezocht, zei Michael tegen zijn moeder 'Ik kan niet meer bij vader blijven'. Nooit keerde hij terug naar de boerderij, maar zijn bitterheid kon hij niet achter zich laten. Het leven was moeilijk en hij gaf zijn vader daar de schuld van. Hij dacht dat het leven makkelijker zou zijn geweest als zijn vader het gezin niet in de steek had gelaten.

Zonder geld zette Michael na zijn derde jaar op de middelbare school een punt achter zijn opleiding en werd rapper. Hij verhuisde naar Kenia waar hij twee jaar lang in een nachtclub werkte en lange dreads liet groeien. Toen een oom hem uitnodigde naar Zuid-Soedan te komen, nam hij zijn hiphop show met zich mee naar nachtclubs in Juba.

Op een dag wandelde Michael over straat toen een winkeleigenaar het woord tot hem richtte. 'Waar aanbid jij?', vroeg de winkeleigenaar. Michael bleef staan. 'Ik aanbid niet', zei hij. 'Waarom niet?' 'Kijk eens naar me', zei Michael, terwijl hij naar zijn lange dreadlocks wees. 'Denk je werkelijk dat ik naar de kerk kan gaan?' 'Absoluut', zei de man. Michael vroeg waar de winkeleigenaar aanbad en vernam dat hij naar de Adventkerk ging in Juba. 'Die gasten hebben valse gebeden en onechte gezangen', zei Michael. De winkeleigenaar nodigde Michael uit om naar de kerk te komen, maar hij weigerde.

De volgende keer dat Michael de winkel passeerde, keek hij de andere kant op toen de winkeleigenaar hem riep. Maar ook die keer daarop richtte de man het woord tot Michael toen hij hem zag. 'Komende zaterdag is de eerste bijeenkomst van een evangelisatie-initiatief dat drie weken in beslag zal nemen', zei hij. 'Waarom kom je niet eens een kijkje nemen?'

Tijdens de samenkomsten vond Michael het prettig dat er op zo'n eenvoudige en rechtstreekse manier tot God gebeden werd. Daarna sprak de predikant over de sabbat van de zevende dag en gaf ook Bijbelteksten om aan te tonen dat God de sabbat nooit van de zaterdag naar de zondag had veranderd. Thuis las Michael de Bijbel zorgvuldig en raakte ervan overtuigd dat de zaterdag de sabbat was.

Op de laatste sabbat van de bijeenkomsten liet Michael zich met een aantal andere mensen dopen in de rivier de Nijl. Niemand sprak ook maar met enig woord over zijn dreadlocks. Toen Michael de kerk begon te bezoeken op sabbat, hoorde hij dat mensen commentaar hadden op zijn haar. 'Je bent gedoopt', zei een kerklid. 'Zou je het niet beter vinden om je haar af te scheren?'

'Bedoel je dat als een belediging?', reageerde Michael. 'Ook Simson had zijn (lange) haar. Er is niets mis met dit kapsel.'

‘Maar door je haar trek je wel de aandacht van mensen’, zei het kerklid. ‘Dat maakt me niet uit’, antwoordde Michael. ‘We zouden geen oordeel moeten vellen over andere mensen.’

Maar Michael wist dat er iets niet klopte. Wanneer hij zijn getuigenis bracht in verscheidene kerken, begon hij altijd met de woorden ‘Laat u niet afschrikken door mijn uiterlijk. Ik ben één van u.’

In zijn hart wilde hij weten of de adventisten hem aanvaardden of dat zij hem enkel gebruikten voor hun eigen doeleinden, net zoals zijn vader jaren eerder had gedaan. Een jaar ging voorbij en hij realiseerde zich dat de kerkleden werkelijk om hem gaven. Hij was thuisgekomen. Zijn dreadlocks knipte hij af.

Tegelijkertijd dacht hij ook aan zijn vader. In Mattheüs 6:15 las hij: ‘Maar als je anderen niet vergeeft, zal jullie Vader jullie je misstappen evenmin vergeven.’ Hij bad, ‘Heer, omdat het Uw wil is, sta mij bij. Leer mij hoe ik moet vergeven.’ Het duurde drie maanden om zijn vaders telefoonnummer te achterhalen. Michael had verwacht dat zijn vader boos zou zijn, maar dat was niet het geval.

‘Wie is dit?, zei zijn vader, ‘Spreek ik met mijn zoon?’

‘Ja, ik ben het’, antwoordde Michael, ‘Het is moeilijk voor me om uit te leggen wat er is gebeurd.’

‘Het maakt niet uit’, zei zijn vader, ‘Maak je er geen zorgen om. Ik wil jou enkel weer als mijn zoon in mijn armen ontvangen. Kom naar huis wanneer je daartoe in staat bent en ik zal je mijn zegen geven.’

Dertig jaar haat smolt als sneeuw voor de zon weg in Michaels hart. ‘Ik dacht dat ik hem voor de rest van mijn leven zou haten’, zei Michael, die op 38-jarige leeftijd nu als chauffeur werkt en verschillende banen heeft in Juba. ‘Alles is veranderd door de prediking die ik hoorde in de adventkerk. Deze kerk bereidt mensen werkelijk voor op de hemel.’

Dank u voor de gaven die u in 2016 voor de collecte op de dertiende sabbat heeft gegeven. Zij hebben het mogelijk gemaakt dat sabbatschoollokalen zijn gebouwd voor kinderen in de Adventkerk te Juba, waar Michael op sabbat komt om God te aanbidden. Een deel van de opbrengst van dit kwartaal draagt bij aan de bouw van een middelbare school vlakbij de kerk.

Zoeken in 13 kerken

Zuid-Soedan, **26 oktober**

Mary John Ijaa, 42

Mary John Ijaa had zich nooit gerealiseerd hoe moeilijk het zou zijn om een kerk te vinden. In haar jeugd bezocht ze erediensten die onderdeel uitmaakten van de grote christelijke denominatie in wat nu Zuid-Soedan wordt genoemd. Toch voelde ze zich er niet gelukkig. Naar haar mening was er geen sprake van eenheid of liefde. Het was om die reden dat ze op zestienjarige leeftijd naar een andere kerk ging.

In de nieuwe kerk merkte ze dat de leden in een felle strijd verwickeld waren om de functie van diaken of ouderling te vervullen. Onophoudelijk werd er gediscussieerd over de vraag wie de touwtjes in handen had. Ook daar miste ze de liefde, waardoor ze na twee jaar weer vertrok.

De volgende kerk leek zich vooral te richten op het zendingswerk. Toen de kerk van een liefdadigheidsinstantie echter een lading vol kleding kreeg, was er onenigheid tussen de leden over hoe de jurken, broeken en T-shirts verdeeld moesten worden. Mary liet ook deze kerk achter zich.

Bij de vierde kerk voelde Mary zich niet goed toen ze de tuin van de kerk aanveegde. Terwijl ze bezemde, ging er ineens een felle pijnscheut door haar heen dat ook opzwol. Mary zocht hulp bij een medicijnman die, nadat hij had gehoord over de pijnscheut, verklaarde dat ze tijdens het vegen op een stuk vervloekte grond was gaan staan. Iemand in de kerk was boos op haar geweest en had de vloek met slechte bedoelingen op haar afgestuurd, zo beweerde hij.

De medicijnman nam een scheermes en van haar hoofd tot haar tenen maakte hij allerlei sneden. Daarna dompelde hij haar onder in warm water en smeerde haar lichaam in met gemalen wortels. Vervolgens gaf hij haar ook wortels om te drinken. Drie jaar lang onderging zij de behandeling tweemaal per dag. Mary had zoveel pijn dat ze niet kon lopen, enkel kruipen. Op een dag verdween de pijn plotseling en kon ze weer op haar benen staan. De medicijnman verklaarde dat zijn behandeling effectief was geweest en gaf Mary de rekening: twee levende geiten, een hoog bedrag voor haar om te betalen.

Uit angst om weer vervloekt te worden, keerde Mary niet terug naar haar kerk. Ze koos een vijfde kerk en bezocht die elke zondag trouw – totdat een nabijgelegen nieuwe kerk haar deuren opende. Dat werd haar zesde kerk. Daarna kwam een zevende kerk en zelfs nog een achtste. In de tussentijd beviel Mary van een zoon. Terwijl ze in bed lag en met kleine teugen het water uit haar kopje dronk, voelde ze een scherpe pijn in haar keel. Haar nek begon op te zwellen. De medicijnman vertelde haar dat iemand haar had willen doden door stiekem iets in haar kopje te doen. Mary bracht nog een jaar door in bed en elke dag gaf de medicijnman haar gemalen wortels om te drinken. Uiteindelijk herstelde ze.

Mary bleef nieuwe kerken bezoeken, terwijl ze voortdurend zocht naar liefde en eenheid. Nog tweemaal werd ze ziek en elke keer beweerden de medicijnmannen dat verwensingen de oorzaak waren. De vierde keer zwol haar nek op waarna de zwelling door haar hele lichaam trok. De medicijnman zei dat iemand iets in haar eten had verstopt, maar dat hij niets kon doen om te helpen. Mary ging naar een tweede medicijnman en vervolgens naar een derde. Allemaal waren ze het ermee eens dat iemand haar eten had vergiftigd en ze gebruikten hun computers om te laten zien waar het gif was opgenomen. Maar niemand bood een geneesmiddel.

In die periode bezocht Mary haar dertiende kerk en voor het eerst besloot ze dat ze God zou bidden om hulp. Wanhopig bad en vastte ze drie dagen lang. Daarna ging ze naar het ziekenhuis. Toen de arts hoorde dat ze gebeden en gevast had, zei hij: 'Dat is het beste om te doen. U gaat te rade bij de Arts Die alle artsen te boven gaat'. Hij gaf haar een injectie waarna de zwelling verdween. Mary was blij dat God haar gebeden had verhoord, maar ze ervoer geen vrede in de kerk. De situatie bereikte een hoogtepunt toen zij en de twee predikanten van de kerk samen begonnen te werken, terwijl ze op een berg in de buurt van de hoofdstad van Zuid-Soedan, Juba, rotsblokken spleten. Zij en de predikanten hadden onenigheid over de manier waarop de stenen verkocht moesten worden en Mary dacht: 'Ook deze kerk heeft een gebrek aan liefde en eenheid'. Ze vroeg zich af waar ze naartoe kon gaan.

Op dat moment kwam de Adventkerk in haar herinnering. Het was de enige kerk die ze nooit had bezocht. Het schoot haar te binnen dat ze liefde had gezien op de gezichten van de adventisten terwijl ze spraken. 'Dat is het', zei ze tegen de twee stomverbaasde predikanten. 'Ik ga naar de adventkerk'.

Na evangelisatiebijeenkomsten in Juba werd Mary gedoopt in april 2017. Later maakten ook haar echtgenoot en oudste zoon de beslissing om gedoopt te worden. Mary is er niet langer bang voor om vervloekt te worden. 'Nu ben ik vrij en gelukkig', zei ze. 'Ik vrees er ook niet meer voor om vergiftigd te worden. Jezus is sterker dan welke vloek ook'. Niet lang geleden stuitte ze op één van de predikanten waar ze stenen mee had gespleten. 'Waarom zie je er zo gezond en gelukkig uit?', vroeg hij haar. 'Ik heb vreugde gevonden en de waarheid', antwoordde ze. 'Ik heb ware eenheid gevonden bij de kinderen van God'.

Dank u voor de gaven die u tijdens de dertiende sabbatschool in 2016 heeft geschonken. Ze hebben bijgedragen aan de bouw van sabbatschoolklaslokalen voor de kinderen in de Adventkerk te Juba, waar Mary op sabbat komt om God te aanbidden.

De droom van een sterke soldaat

Zuid-Soedan, **2 november**

Daniel Deng Machiek, 39

Daniel Deng Machiek, een lange, geharde soldaat in het Zuid-Soedanese leger, wilde niet vechten. Het oostelijke gedeelte van Afrika was verwickeld in een bloedige burgeroorlog en Daniel kon het niet over zijn hart verkrijgen om zijn landgenoten te doden. In december van 2013 vastte en bad hij drie dagen lang om vrede. 'Mijn God, U bent de ware God. Geen andere God overtreft U', bad hij. 'Ik ben soldaat, en mensen willen dat ik tegen mijn medeburgers vecht. Neemt U alstublieft de leiding over het Zuid-Soedanese volk.'

Op de derde dag had Daniel 's nachts een droom. Drie stralende engelen verschenen in zijn slaapkamer in Yirol, zijn geboorteplaats van waaruit binnen acht uur met de bus in noordwestelijke richting de hoofdstad van Zuid-Soedan, Juba, kan worden bereikt. 'Word wakker, en zing een lied met ons', zei één van de engelen. Verbouwereerd vroeg Daniel, 'Waar komt u vandaan?' 'Op uw vasten heeft uw Schepper een antwoord gegeven', zei de engel, 'Daarom zijn we gezonden om u te dopen'. In zijn droom voegde Daniel zich bij de engelen in een lied om Jezus' verlossing te prijzen.

De engelen namen hem daarna mee naar Lake Yirol net buiten het dorp. Één engel deed Daniel een wit kleed aan en doopte hem in het meer, terwijl de twee andere engelen toekeken. Na afloop gaven de engelen hem een Bijbel en brachten hem naar een nabijgelegen kerk. 'Je zal daar getuige zijn van iets opmerkelijks', zei een engel. Daarna verdwenen de engelen. Daniel ging de kerk binnen. Hij zag mensen dood op de vloer liggen. Slechts een kleine tweejarige jongen was in leven en hij vroeg het kind om met hem te bidden. Terwijl ze baden, stonden de overleden kerkleden op uit de dood. Op dat moment ontwaakte Daniel uit zijn droom. Tijdens de daaropvolgende drie jaren vroeg hij zich af wat zijn droom betekende.

In 2017 ontmoette hij een christelijke predikant die hem en zijn vrouw doopte tijdens de aanbiddingsdiensten op zondag. Toen Daniel uit het water kwam, deed hij iets dat hij als volwassen man nog nooit had gedaan: hij huilde. 'Waarom huil ik?' vroeg hij de predikant. 'Het is het werk van de heilige Geest', antwoordde de predikant. Daniel was verward en boos. Door de woede begon hij zelfs nog meer te huilen. Hij schaamde zich verschrikkelijk. In Zuid-Soedan horen mannen niet te huilen en soldaten al helemaal niet. Twee dagen lang huilde Daniel onophoudelijk. Toen kwam zijn 22 jarige neef, Abraham, bij hem op bezoek. Omdat hij niet in staat was de tranen te verbergen, legde Daniel hem uit dat hij sinds zijn doop had gehuild. 'Oom, waarom heb je je in die kerk laten dopen?', zei Abraham, 'Dat is niet de juiste kerk!'

Abraham gaf zijn oom een Bijbelstudie over de Bijbelse sabbat van de zevende dag. Onmiddellijk was Daniel ervan overtuigd dat hij God zou moeten aanbidden in Abrahams Adventkerk. De volgende sabbat gingen hij en zijn vrouw samen naar de Adventkerk in Juba. Drie maanden later, op 20 januari 2018, werd het echtpaar gedoopt. Toen hij uit het water kwam, vergoot Daniel geen enkele traan. 'Mijn droom is werkelijkheid geworden', riep hij uit tot de gemeente en hij deelde het verhaal over zijn droom.

Omdat ze zagen welk een vreugde Daniel had gevonden, zijn één van zijn broers en diens vrouw ook gedoopt. Zijn moeder bereidt zich nu voor op de doop. Daniel, nu 39 jaar oud, zegt dat hij verbaasd staat van de manier waarop God antwoord geeft op gebed. In 2013 bad hij om vrede voor Zuid-Soedan en Jezus antwoordde hem met een droom die hem de weg wees naar ware vrede – door de doop zijn hart aan Jezus geven.

'Ik ben gelukkig', zei Daniel. 'Geen tranen meer. Sinds ik ben gedoopt, voel ik enkel blijdschap!'

Dank u voor de gaven die u tijdens de dertiende sabbatschool in 2016 heeft geschonken. Ze hebben bijgedragen aan de bouw van sabbatschoolklaslokalen voor de kinderen in de Adventkerk te Juba, waar Daniel op sabbat komt om God te aanbidden. Een deel van de opbrengst van dit kwartaal dient om een middelbare school vlakbij de kerk te bouwen.

Buspredikant

Rwanda, **9 november**

Samuel Ndagijimana, 59

Sommige mensen lezen boeken of spelen spelletjes op hun telefoon tijdens de busreis naar hun werk. Samuel Ndagijimana predikt. Elke ochtend, terwijl hij de afstand aflegt naar zijn werk in de hoofdstad van Rwanda, Kigali, spreekt Samuel over Jezus en zijn spoedige wederkomst. Hij wist nooit of zijn woorden ook enige invloed uitoefenden op de luisteraars. Tot op die ene dag.

Samuel stak een straat over in Kigali toen een vrouw hem riep. 'Dominee, stop alstublieft', zei ze. Samuel was geen predikant, maar hij was het gewend dat mensen hem zo aanspraken omdat hij gewoon was te prediken in bussen. Hij bleef staan en keek vragend naar de vrouw. 'Ik ken u niet', zei hij, 'Hebben wij elkaar eerder ontmoet?' 'U doet ontzettend goed werk, maar misschien bent u zich daar niet van bewust', antwoordde de vrouw, 'We hebben elkaar leren kennen in de bus en u sprak over een probleem dat ik had'. De vrouw herinnerde Samuel eraan dat hij op een morgen had gesproken over de noodzaak om God tot onze prioriteit te maken. 'U zei: 'Wanneer u aankomt op uw werk, zet God dan op de eerste plaats in uw plannen. Zet God op de eerste plaats in wat u zegt en zet God op de eerste plaats in wat u doet'', zo sprak de vrouw.

De boodschap overtuigde haar om een belangrijke beslissing te nemen zodra ze bij haar werk was aangenomen. 'Toen ik mijn werk had bereikt, kampte ik met een heel moeilijk probleem', zei ze. 'Ik knielde neer in mijn kantoor en bad, 'God, de man van God die deze morgen sprak, zei dat we U tot onze prioriteit moeten maken. Help me om dit te doen.'

Nadat ze gebeden had, voelde ze zich sterker. Ze wist wat ze tegen haar leidinggevende zou zeggen. Een paar uur ging voorbij en haar baas liet zijn gezicht zien op het werk. Regelrecht kwam hij naar haar bureau. 'Wanneer kunnen we gaan?', vroeg hij. 'Meneer, ik zal niet zondigen', antwoordde ze. 'Om drie redenen kan ik niet met u meegaan. Ten eerste, ik ben een getrouwde vrouw en ik moet trouw blijven aan mijn echtgenoot. Ten tweede ben ik een christen en ik zal geen zonde begaan tegen mijn Verlosser. Daarnaast ben ik ook een bestuurslid in mijn kerk, waardoor ik een voorbeeld moet zijn voor anderen.' Haar leidinggevende stond versteld. 'Ik ben vaak naar je toegekomen en je hebt nooit een duidelijk antwoord gegeven', zei hij, 'Waarom? Je hoorde mijn voorstel, maar je nam geen beslissing.' Zijn woede maakte dat zijn ogen zich vernauwden.

'Dit gaat je je baan kosten!', snauwde hij tegen haar en stormde de kamer uit. De vrouw slikte haar tranen met moeite weg en bad. Ze wilde haar baan niet verliezen. 'God, ik heb U eer bewezen op mijn werk', zei ze. 'Ik heb U op de eerste plaats gezet. Als ik ontslagen word, help me dan alstublieft om voor mijn kinderen te zorgen'.

Om haar baan te verliezen, moest ze een ontslagbrief ontvangen van haar leidinggevende. Ze dacht dat de brief de volgende dag wel bezorgd zou worden, maar dat was niet het geval. Een tweede dag ging voorbij en nog steeds was er geen brief. Die avond hoorde ze op het nieuws dat haar baas was ontslagen. Ze hilde en dankte God.

Op straat zei de vrouw tegen Samuel, 'Ik zou ontslagen worden, maar mijn baan is me niet afgenomen. Ik dank God niet dat mijn leidinggevende is ontslagen. Ik dank God dat Hij degene beschermt die Hem als hun prioriteit stellen.' Samuel is vastbesloten om in bussen te blijven prediken. Soms brengt hij het goede nieuws ook op straat. Maar bovenal, zoals hij zelf ook zegt, streeft hij ernaar te prediken zonder woorden. Met Gods hulp is het door zijn voorkomen en daden dat hij Christus aan anderen openbaart.

Over de hele wereld hebben kerkleden ook een preek zonder woorden gebracht door een bijdrage te leveren aan de collecte voor de dertiende sabbatschool in 2016. De opbrengst diende om een faculteit geneeskunde te openen op de campus van de Adventist University of Central Africa in Kigali. Samuel zegt dat hij dankbaar is voor deze medische school, waar onderwijzers en studenten helpen om het evangelie door heel Rwanda te verspreiden.

Een wees door volkerenmoord

Rwanda, **16 november**

Delphine Uwinez, 25

Mijn ouders kwamen om het leven tijdens de volkerenmoord van 1994 in Rwanda. Ik bleef alleen over. Mijn vroegste herinneringen dateren uit de tijd waarin ik in een christelijk weeshuis huilde om het verlies van mijn ouders. Herhaaldelijk vroeg ik de personeelsleden wanneer ik mijn moeder kon zien. 'Je zal haar zien', verzekerden ze mij. Ik dacht dat mijn moeder ergens naartoe was gegaan en wachtte op haar terugkomst. Hoe langer het duurde, hoe hopeloziger ik me voelde.

Onder de personeelsleden bevonden zich ook vrouwen die als pleegmoeders waren aangewezen. Ik kreeg een zevendedagsadventist genaamd Brigitte. Mijn nieuwe moeder nam me mee naar de kerk en ik hield van de andere sfeer waarin ik terecht kwam. De kerkleden waren vriendelijk.

Toen ik 7 was, zette de overheid een punt achter alle weeshuizen en werd ik geadopteerd door een gezin. Ik had gedacht dat het gezin mijn leven zou opvrolijken, maar het tegenovergestelde was het geval. In het begin behandelden ze me heel hartelijk. Ze hadden een dochter, Mutesi, die mijn leeftijd had. Dit vergrootte mijn blijdschap omdat ik dacht dat haar ouders van mij zouden houden zoals ze van haar hielden. Dat was niet zo.

's Ochtends moest ik het huis schoonmaken en water halen voor schooltijd. De taken zorgden ervoor dat ik te laat kwam voor de lessen en de onderwijzer strafte me met afranselingen. Soms stuurde de onderwijzer me weer terug naar huis, maar ik moest buiten het schoolgebouw wachten totdat alle lessen voorbij waren om samen met mijn aangenomen zus naar huis te lopen.

Mijn nieuwe moeder wist dat zij de oorzaak van mijn problemen was, maar ze deed er niets aan. Al snel begon ze openlijk haar haat te tonen. Ze weigerde tijdens de maaltijd met me te eten en verbood me haar nog langer moeder te noemen. 'Ik ben niet je biologische moeder', zei ze. Mutesi, in tegenstelling tot haar moeder, hield van me. Ze huilde als ze zag dat ik slecht behandeld werd. Ze gaf me haar voedsel en melk, al schold haar moeder haar uit omdat ze het met me deelde. Mutesi's vader hield ook van me.

Aan het einde van het schooljaar, toen ik 13 jaar oud was, kwam het tot een climax. Ik haalde mijn examens, maar dat gold niet voor Mutesi. Toen we die dag thuiskwamen, zette Mutesi's moeder me uit huis. Gelukkig hadden andere gezinnen met wezen medelijden met me en namen ze me een paar jaar lang in huis. Ook de overheid stond me bij. Ik heb de middelbare school nooit afgemaakt.

Als jongvolwassene leek het leven steeds hopeloziger te worden. Ik haatte iedereen en ik was ervan overtuigd dat iedereen ook een hekel had aan mij. Ik vroeg me af of God me kende, en ik had een afkeer van Hem. Ik probeerde zelfmoord te plegen door teveel alcohol te drinken, maar dat mislukte.

Op een dag liep ik over straat in het dorp Nyamata toen ik de stem van een prediker door luidsprekers hoorde schallen. De spreker, Frederic Musoni, had evangelisatiebijeenkomsten georganiseerd in een Adventkerk. 'Wilt u geheeld worden?', vroeg hij. Het klonk alsof hij direct het woord tot mij richtte. Een tijdlang luisterde ik. Ik bespeurde een stem die tot mijn hart zei: 'Wees gerust, ik hou van je'.

Toen de prediker een oproep deed, sprak de stem opnieuw tot mijn hart en ik reageerde. In de kerk bad de spreker voor me en vervuld met blijdschap ging ik naar huis. Voor het eerst in mijn leven sliep ik die nacht rustig.

Met ongeveer 150 andere mensen werd ik aan het einde van de evangelisatiebijeenkomsten gedoopt. We behoorden tot een recordaantal van 110,000 mensen die na drie weken van bijeenkomsten op 2027 locaties, verspreid door Rwanda in mei 2016, werden gedoopt. Toen ik uit het doopwater kwam, voelde ik vrede en vrijheid in mijn hart. Ik begon van anderen te houden en ik realiseerde me dat God me nooit verlaten had. Ik heb Jezus lief die voor mij is gestorven en ik weet dat Hij mij mijn ouders zal teruggeven.

Ik ben nu 25 jaar oud en ik verkoop mijn eigen handwerk. Als u een ouder bent in een aangename thuissituatie, zorg dan alstublieft voor een hulpbehoevend kind. Vermijd het om lelijke woorden te zeggen tegen een kind, zelfs als het volwassen is, zal het namelijk nooit vergeten wat hij of zij heeft gehoord. Als u lijdt, misschien omdat u net zoals ik niet bent opgevoed door uw ouders, weet dan dat vrede alleen gevonden kan worden door Jezus toe te staan uw alles te zijn. Jezus is de ware Ouder, Trooster en vredige rust.

Sister act

Rwanda, **23 november**

Yvonne Mushimiyimana, 27

Met alle plezier schreef Yvonne Mushimiyimana zich in om te zingen bij het muziekconcert van haar middelbare school. Ze leende strakke kleding van haar vrienden. Ze koos kleurige make-up om ervoor te zorgen dat het publiek haar zou zien tijdens het optreden. Daarna zong ze met heel haar hart. Achteraf drongen de studenten om haar heen. 'Waarom heb je je talent verborgen gehouden?', vroeg er één. 'Draag geen lange rokken meer', zei een ander. 'De kledingstijl van de adventistische meisjes doet geen recht aan je schoonheid of prachtige stem'.

Yvonne genoot van de complimenten en gewillig stemde ze in met de verzoeken van haar nieuwe vrienden om na het concert te blijven voor een dansfeest. Velen van haar adventistische klasgenoten daarentegen gingen weg na het concert om de aanbiddingsdiensten van de kerk op vrijdagavond bij te wonen.

Op sabbatochtend ging Yvonne zoals gewoonlijk naar de kerk. De leiders van de kerk kwamen echter tot ontdekking dat zij en vier andere adventistische tieners naar het dansfeest waren gegaan. Alle 5 studenten werden gestraft. Vier van hen vroegen om vergeving en beloofden de sabbat niet weer te ontheiligen, maar Yvonne weigerde haar excuses aan te bieden.

'Ik kan dat niet doen', zei ze tegen de predikant. 'Ik wil blijven zingen en dansen'. Ze ging niet langer naar de kerk op sabbat. Ze veranderde haar kledingstijl en de manier waarop ze liep. Waar ze ook ging, hielden de mensen hun pas in om naar haar te kijken. Al snel werd ze één van de meest populaire meiden op school. Haar bekendheid vermeerderde zelfs toen ze haar eigen nummers begon te schrijven. Haar eerste lied werd een groot succes op de campus en ze glimlachte blij toen ze hoorde dat studenten en onderwijzers ernaar luisterden.

Yvonne's nieuwe leven hield haar voortdurend bezig en het kwam steeds meer voor dat ze lessen niet meer bijwoonde. Haar eindexamens haalde ze alsnog met hoge cijfers. Verbaasde docenten vroegen haar hoe ze zulke goede cijfers had weten te halen zonder naar de lessen te zijn gekomen. Ze wist niet wat ze moest zeggen, maar in stilte dacht ze dat het kwam doordat haar moeder voor haar bad.

Aan de universiteit in de hoofdstad van Rwanda, Kigali, zette Yvonne alles op alles om een popster te worden. Ze noemde zichzelf Sister Yvonne en nam liedjes op in professionele muziekstudio's. Ze maakte muziekvideo's en trad op in cafés en nachtclubs. Ze paste haar kleding en make-up nog verder aan om overeen te stemmen met de uitdagende stijl van popsterren. Ze droeg drie oorbellen in elk oor en een piercing in haar neus. Ze liet tatoeages zetten.

Haar ouders, die thuis waren gebleven in oost Rwanda, hadden er veel verdriet van en haar vader stuurde haar geen geld meer. Yvonne liet zich echter niet weerhouden. Toen ze zich realiseerde dat haar concerten niet genoeg opleverden om haar rekeningen te betalen, probeerde ze vrouwenkleding te verkopen op een stadsmarkt. Daarna nam ze een baan aan als kleuterjuf.

De kinderen waren onder de indruk toen Yvonne bij de kleuterschool verscheen, gekleed in een afgeknipte korte spijkerbroek en overladen met sieraden. Thuis smeekten de kinderen hun verbaasde moeders om tatoeages en neus-piercings. Toen de moeders erachter kwamen dat hun kinderen waren geïnspireerd door hun nieuwe lerares, spoedden ze zich naar de kleuterschool om hun beklag te doen. De gestage stroom aan klachten maakte Yvonne verdrietig en ze leefde voor de

weekenden waarin ze kon dansen in nachtclubs. Toch maakte het dansen geen einde aan haar droefheid. Ze wist niet wat ze moest doen.

Op een dag zat ze thuis toen ze uit de luidsprekers van een nabijgelegen adventkerk een preek hoorde komen. Ze wilde de preek niet horen. Ze sloeg haar slaapkamerdeur dicht en zette harde muziek aan. De volgende dag was er weer een preek. En ook op de derde dag gaf de prediker een lezing. De nabijgelegen Ruyenzi Adventkerk had een evangelisatieprogramma georganiseerd dat drie weken in beslag zou nemen.

Uiteindelijk gaf Yvonne het op en luisterde ze vanuit haar huis naar een preek. De woorden van de spreker verwarmden haar hart en ze begon de bijeenkomsten in de kerk bij te wonen. Tijdens de laatste bijeenkomst werd ze gedoopt en wijdde ze haar stem aan God.

Yvonne is nu 27 jaar oud en werkt als lerares. Ze is ook een gospelzangeres die liederen schrijft om God te verheerlijken en ze begeleidt de alleenstaande vrouwen in haar kerk.

‘Ik dank God dat Hij me veilig heeft gehouden toen ik mijn eigen weg ging’, zei ze. ‘Zonder zijn bescherming zou ik nu dood zijn geweest’. Ze is haar ouders er vooral heel dankbaar om dat ze haar met Bijbelse waarden hebben opgevoed. Ze beaamt Spreuken 22:6 waarin staat: ‘Leer een kind van jongs af aan de juiste weg, en het zal er niet van afwijken wanneer het oud geworden is’. ‘Ik ben er zeker van dat mijn moeders onderricht in mijn kindertijd mij geholpen heeft’, zei ze. ‘Al ben ik van God afgedwaald, mijn moeders woorden zijn me altijd bijgebleven in mijn hart’.

Gered door een niet-christelijk boek

Oostelijke Centraal-Afrikaanse Republiek, **30 november**

Elijah, 50

In het oosten van Afrika heeft een zorgvuldige bestudering van de Bijbel ertoe geleid dat vele mensen zich hebben aangesloten bij de Adventkerk. Elijah daarentegen werd adventist nadat hij het heilige boek van zijn niet-christelijke wereldreligie nauwgezet onder de loep had genomen. Elijah, die opgroeide in een vrome niet-christelijke wereldreligie, blonk uit in zijn opleiding in Oost-Afrika. Zijn godsdienst vormde de spil van zijn levenswerk en aan universiteiten in drie landen in het Midden-Oosten behaalde hij aan elkaar verwante diploma's. Hij verwierf bekendheid als nationale religieuze leider en, als onderdeel van zijn verantwoordelijkheden, hield hij toezicht op het zendingswerk dat voor zijn godsdienst in zijn thuisland werd verricht.

Toch kwamen er vragen in hem op toen hij deelnam aan een informatieve reis naar Italië. In Rome zag hij inscripties op huizen die verkondigden dat God de mensen gebod om op sabbat te rusten. Uit de Bijbel maakte hij op dat de sabbat op zaterdag was. In Rome echter zag hij dat de winkels op zondag hun deuren gesloten hielden en dat mensen op die dag naar de kerk gingen. Ook een andere kwestie bracht Elijah behoorlijk in de war. In Italië bezocht hij oude vindplaatsen waar mensen, naar het voorbeeld van Jezus in de rivier de Jordaan, door onderdompeling waren gedoopt. Hij en de andere wetenschappers die deze plaatsen aandeden, hadden juist te horen gekregen dat de doop in deze tijd moest worden voltrokken door water te sprenkelen op de hoofden van mensen. De voorschriften om op deze wijze te dopen, kon hij niet vinden in de Bijbel.

Toen Elijah naar huis terugkeerde, verdiepte hij zich in de zes hoofdstukken van zijn heilige boek die over Jezus spraken. Hij richtte zich daarbij vooral op het negentiende hoofdstuk, die hij nu vergelijkt met het boek van Ellen White, 'De Wens der Eeuwen'. In de vier decennia van Elijah's leven, had niemand hem ooit verteld over Jezus. Hij had alleen geleerd dat Jezus een groot profeet was, maar verder een normale man. In zijn heilige boek las hij nu juist verzen waarin een omschrijving werd gegeven van Jezus' goddelijkheid, zijn dood, zijn macht bij de schepping en zijn wonderen op aarde. In hoofdstuk 3, vers 45 en 46, las hij de verbazingwekkende woorden die hem duidelijk maakten dat Jezus in werkelijkheid God is. Toen hij de Bijbel opende, vergeleek hij de passage met Jesaja 9:5, waarin staat, 'Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, de heerschappij rust op Zijn schouders. Deze namen zal Hij dragen: Wonderbare Raadsman, Goddelijke Held, Eeuwige Vader, Vredevorst.' Elijah's geest was vastbesloten. Hij zou Jezus aanbidden.

'Mijn heilige boek verklaarde de godheid voor mij en Jezus als Schepper en onmiddellijk besloot ik Jezus te aanvaarden als de Schepper, Heer en Verlosser van mijn leven', zei hij in een interview. 'Niemand heeft dit ooit aan mij verkondigd'. Terwijl Elijah naar een kerk zocht waar hij meer over Jezus kon leren, herinnerde hij zich dat hij openbare discussies op straat – genaamd dialogen – had waargenomen waar leiders van zijn niet-christelijke wereldreligie hun geloofsovertuigingen vergeleken met die van christelijke predikers, inclusief adventisten.

'Meer dan welke denominatie ook, gingen de adventisten met mijn mensen in discussie over Jezus' goddelijkheid', zo stelde hij. En dus, op een zaterdag, ging hij naar een adventkerk. Binnen een paar dagen moest Elijah naar een andere stad vluchten met zijn vrouw en hun jonge kinderen. Familieleden waren op de hoogte van zijn interesse in het christendom en dreigden hem te doden. Op de eerste sabbat in de nieuwe stad bezochten Elijah en zijn vrouw een adventkerk juist op het moment dat er twee weken lang evangelisatiebijeenkomsten waren georganiseerd, geleid door Alain

Coralie, uitvoerend secretaris van de Adventkerk in de Oostelijke Centraal-Afrikaanse Divisie. Aan het einde van de bijeenkomsten werden Elijah en zijn vrouw Josephine door onderdompeling gedoopt.

Vandaag de dag is Elijah 50 jaar oud en vol enthousiasme deelt hij Jezus' verlossing met degenen die niet van Hem hebben gehoord. Veel mensen zijn gedoopt door zijn evangelisatiebijeenkomsten en door zijn werk als colporteur. Hij is daarnaast ook werkzaam als ouderling in de kerk.

Sommige mensen zijn misschien van mening dat Elijah een hoge prijs moest betalen voor zijn bekering. Toch zou Elijah niets anders willen. 'Filippenzen 3:7-14 roept ons op om al onze winst en bezittingen terzijde te schuiven en ze als een verlies te beschouwen voor Christus', zei hij. 'Ik heb de privileges van een omvangrijke familie aan de kant geschoven. Ik heb de grote godsdienstige universiteit waar ik studeerde terzijde geschoven. Mijn diploma's doen er niet meer toe. En ik heb het hoge salaris aan de kant geschoven dat betaald werd door de overheden van de drie landen waar ik heb gestudeerd. Ik richt mij alleen op Jezus.'

Voor allen die zijn verhaal horen, voegde Elijah toe: 'Ik wens voor u dat u zich bekeert en uw aandacht ook richt op Jezus opdat u gered mag worden'.

Accountant zonder geld

Ethiopië, **7 december**

Martha Etana Chewaka, 45

Martha Etana Chewaka had een groot probleem. Ze verdiende een goed salaris bij een bank in Addis Abeba, de hoofdstad van Ethiopië. Toch gebeurde het elke maand weer dat het geld al op was voordat ze haar volgende inkomen had ontvangen. Martha, die accountant is, hield haar uitgaven nauwkeurig bij. Wanneer ze betaald kreeg, maakte ze eerst tienden over. Daarna betaalde ze de huur voor haar kleine woning. Vervolgens kocht ze wit teffmeel om brood te bakken, olijfolie, kruiden en leuke kleding en schoenen. Toch was de laatste week van de maand heel stressvol. Ze had geen geld meer, waardoor ze minder moest eten en het zonder iets moest stellen. Ze hield ook geen geld over om te sparen.

Toen Martha trouwde met iemand die ook accountant was, droegen beiden bij aan de maandelijkse kosten. Toch was er voor het einde van de maand geen geld meer over. 'Waarom wordt dit geld niet gezegend?', vroeg Martha zich af. Onmiddellijk kwam er een gedachte in haar op. 'Misschien', zo stelde ze, 'zegt God het geld niet omdat ik werk op zijn heilige dag'. Hoe langer ze over de kwestie nadacht, hoe meer het leek alsof God tegen haar zei, 'Waarom werk je op de sabbat? Als je gehoorzaam bent aan mijn geboden, zal je geld gezegend worden.'

Martha herinnerde zich de periode dat ze met haar adventistische ouders de sabbatschool en kerk bezocht. Toen ze haar baan bij de bank op 21-jarige leeftijd had geaccepteerd, was ze ermee opgehouden daar naartoe te gaan. Ethiopië had een week van 6 werkdagen en de meeste bedrijven waren open op zaterdagen. Martha was opgegroeid in een arm gezin en ze wilde een rijkge vulde bankrekening. Martha betaalde altijd tienden, zoals haar als kind was geleerd in de sabbatschool. Na sluitingstijd op sabbatmiddag stopte ze soms bij de kerk om het geld aan de predikant te overhandigen. Andere keren gaf ze een envelop met geld aan een vriend(in) van de kerk.

Ondanks haar trouw in het betalen van tienden, raakte het geld thuis steeds op. Martha vroeg God om haar te helpen. 'Geef U me alstublieft een andere baan waarin ik niet verplicht word op sabbat te werken', bad ze. Een maandlang bad ze iedere dag. Er gebeurde niets. 'Laat me mijn baan opzeggen', zei Martha tegen haar echtgenoot. 'Ik ben God ongehoorzaam, daarom raakt ons geld op. Jouw salaris zal voldoende zijn als God het zegent.' 'Inderdaad, je moet ermee stoppen', beaamde hij. Ook hij was adventist en wilde al lange tijd dat ze niet meer op sabbat zou werken. Toch nam Martha geen ontslag. In plaats daarvan bleef ze werken en bidden om een nieuwe baan.

Twee jaar gingen voorbij en ze was niet meer in staat te werken. Elk moment van elke dag bemerkte ze een stem die tegen haar zei, 'Dit is het juiste moment om een punt te zetten achter je baan. Dit is het juiste moment om je baan op te zeggen. Dit is het juiste moment om je ontslag in te dienen.' Het was geestdodend. Nadat ze gedurende 5 dagen had gevast en gebeden, kondigde ze haar ontslag aan bij de bank. Haar werkgevers waren verbijsterd. Ze was een goede werknemer en ze wilden haar niet verliezen. Ze boden haar een nieuwe functie aan waarbij ze op sommige zaterdagen vrij kon nemen. Martha kwam niet eens in de verleiding. Het was tijd om trouw te zijn aan God nadat ze Hem voor zo'n lange tijd ongehoorzaam was geweest.

Zodra ze de bank verliet, werd ze vervuld met vrede en vreugde. Ze had zich zo niet meer gevoeld sinds ze 13 jaar geleden bij de bank was gaan werken. Een maand ging voorbij en voor het eerst raakte het geld niet op. Het echtpaar stond verbaasd. 'Van nu af aan stel ik mijn vertrouwen in God,

omdat jouw salaris genoeg is voor ons allebei', zei Martha tegen haar man. 'God kan ons onderhouden'.

Het echtpaar heeft hun gebruikelijke uitgavenpatroon nooit veranderd. Ze genieten nog steeds van het brood dat gemaakt is van wit teffmeel, olijfolie, kruiden, leuke kleding en schoenen. Maar hun geld raakt niet op. 'Ik weet niet waar het geld vandaan komt, maar mijn huis is rijkelijk gezegend', zei Martha. 'God gehoorzamen is beter dan geld verdienen'.

Een deel van de opbrengst van de dertiende sabbat wordt gebruikt om in Ethiopië klaslokalen te bouwen voor de kindersabbatschool, zodat meer kinderen, net zoals Martha toen ze nog een jong meisje was, kunnen leren over het belang van de sabbat en het schenken van tienden. Dank u voor uw voornemen om op de dertiende sabbat een bijdrage te leveren.

Niets te verliezen

Ethiopië, **14 december**

Sintayehu Kindane Berhanu, 39

Sintayehu Berhanu had het gevoel dat de eerste twee jaar van zijn studie aan de Addis Abeba Universiteit voorbijvlogen. Toen kwam echter het moment dat een docent het laatste tentamen voor statistiek op een zaterdag had ingeroosterd. Met een onvoldoende zou het voor Sintayehu niet mogelijk zijn om af te studeren. De jonge Ethiopiër had altijd zijn best gedaan tijdens de colleges en hij ging naar de docent om hulp te vragen. 'Ik geloof dat zaterdag de sabbat is', zei hij. 'Ik breng de hele dag door met het dienen van God. Kan ik in de kerk blijven?' De onderwijzer lachte spottend. 'Dit is een academische instelling', zei ze. 'Wij staan los van godsdienst en kunnen ons met dergelijke zaken niet bezighouden.' Sintayehu hield vol. 'Het spijt me, maar dit is mijn geloofsovertuiging', zei hij. 'Zou u alstublieft de dag van het tentamen kunnen wijzigen?' 'Het is onmogelijk', antwoordde de docent.

Sintayehu, de eerste adventist in zijn gezin, lichtte familieleden in over de situatie en vroeg hen om voor hem te bidden. In plaats daarvan dwongen ze hem het tentamen te maken. Een oom die in Duitsland woonde, herinnerde hem eraan dat hij, als het oudste kind, verantwoording droeg voor zijn zes jongere broers en twee zussen. Hun ouders waren enige tijd terug overleden.

Een familielid in de Verenigde Staten dacht een uitweg te hebben gevonden. 'Waarom maak je het tentamen niet en laat je je daarna opnieuw dopen?' zei hij. 'Het is net alsof je een douche neemt. In de Verenigde Staten pakken ze het soms op die manier aan.'

Sintayehu, die was gedoopt terwijl hij als jonge jongen naar de Akiki Zendingsschool ging, wees het voorstel af. 'Ik geloof dat de doop maar één keer plaats kan vinden', zei hij. 'Het is niet de bedoeling dat je je keer op keer laat dopen. God zit op de troon en Hij draagt ons op de sabbat te houden.' Zelfs een adventistische predikant spoorde hem aan het tentamen te maken. 'Satan speelt een spelletje met je', zei hij. 'Hij probeert een einde te maken aan al de jaren waarin je zoveel moeite hebt gedaan voor je opleiding.' Toch weigerde Sintayehu om toe te geven. 'Ik geloof dat God in de hemel is en Hij weet wat er in mijn leven gebeurt', zei hij. 'Als Hij ervan op de hoogte is en zwijgt, dan heeft Hij iets beters voor mij in petto. Ik moet wachten.' Sintayehu ging niet naar het tentamen en de onderwijzer gaf hem een onvoldoende. Toch was Sintayehu niet verdrietig. Hij was van mening dat hij niets te verliezen had.

Het volgende jaar nam hij opnieuw deel aan het vak statistiek. De cursus werd door dezelfde docent gegeven en ze plande de eindtoets op een zaterdag. Opnieuw ging hij niet naar het tentamen en kreeg hij een onvoldoende. De derde keer dat hij het vak niet haalde, moest hij de universiteit verlaten. De regels aan de universiteit stelden dat een student niet langer mocht blijven als hij drie keer was gezakt. Sintayehu dacht dat dit het einde betekende voor zijn opleiding, maar hij maakte zich geen zorgen. Hij wist dat hij niets te verliezen had.

Hij solliciteerde op een baan als onderwijzer aan een adventistische peuterschool in Debrezeit, een stad op 40 kilometer (25 mijl) afstand van Addis Ababa. Een jaar ging voorbij. Toen maakte de universiteit bekend dat ze een wijziging aanbracht in haar voorschriften. Het vorige semester moest een groot aantal studenten van de universiteit uitgesloten worden omdat ze drie vakken niet hadden gehaald. Daarom werd besloten dat de studenten met een gemiddelde van 2.0 of hoger weer terug mochten komen.

Sintayehu ging terug naar de universiteit en volgde het vak statistiek voor de vierde keer. Zijn voormalige onderwijzer doceerde niet langer aan de universiteit en met gemak behaalde hij het vak. Toen hij afstudeerde, bood een adventistische school in Addis Abeba hem meteen een baan aan vanwege de goede reputatie die hij door zijn onderricht aan de kleuterschool had verworven. Later behaalde hij ook een Masterdiploma en ging hij werken voor de Adventistische Wereldradio. Vandaag de dag is hij televisieproducent voor de Adventkerk.

Sintayehu houdt zich vooral graag bezig met het ontmoeten en bemoedigen van adventistische studenten op zijn oude campus aan de Addis Abeba Universiteit. Veel studenten hebben te maken met colleges op sabbat. Sintayehu spoort hen aan om God te gehoorzamen en de sabbat te eerbiedigen – dan hebben ze niets te verliezen.

‘Mijn klasgenoten dachten dat ik veel verloren had toen ik de universiteit moest verlaten’, vertelt hij hun. ‘Zij behaalden hun diploma’s en kregen onmiddellijk een baan aangeboden. Toch heb ik het nu beter. Als zij ontslagen worden of met andere moeilijkheden te maken krijgen, kunnen ze alles verliezen. Maar dat geldt niet voor mij, ik heb niets te verliezen. Ik heb God en Hij is alles voor mij.’

Een wees koopt een weeshuis

Democratische Republiek Congo, **21 december**

Patrick Kayend Omughamay, 32

Bent u ooit een tovenaarskind genoemd? Toen zijn moeder overleed, werd de veertienjarige Patrick Kayend Omughamay door iedereen tovenaarskind genoemd.

Patrick was de oudste zoon in een gezin van negen kinderen in Kinshasa, de hoofdstad van de Democratische Republiek Congo. Zijn moeder had het gezin onderhouden en nadat zij onverwachts was overleden, kwam die verantwoordelijkheid op zijn schouders te liggen.

Omdat hij niet kon werken, ging Patrick van deur tot deur om te bedelen voor voedsel. De burens, ervan overtuigd dat hij een tovenaarskind was, weigerden hem te helpen. Een jaar later werd Patrick op initiatief van de overheid in een weeshuis geplaatst, waar hij eten kreeg en een opleiding. Toen hij 21 jaar was, sloot het weeshuis en keerde hij weer terug naar zijn voormalige omgeving. De mensen fluisterden, 'De tovenaarskind is terug'.

De daaropvolgende twee jaren waren de moeilijkste periode van zijn hele leven. Hij vulde plastic zakken met drinkwater en probeerde ze op straat te verkopen. Onder een mangoboom dacht hij urenlang na over het leven. De toekomst leek zo hopeloos. Het enige lichtpuntje in zijn leven was de kerk, die hij elke sabbat trouw bezocht. Zijn moeder was adventist geweest.

Op een sabbat riep een adventistische dokter, Jack Kavale, de jongeren bijeen. Hij bood aan dat hij hulp zou bieden aan degene die een rendabel voorstel had voor een klein bedrijf. Patrick zei dat hij een internetcafé wilde openen. Jack meende dat dit teveel zou kosten, maar hij bood 50 dollar aan als startkapitaal. Omdat hij niet goed wist wat hem te doen stond, liet Patrick het geld zien aan een ouderling van de kerk. 'Allereerst zou je er tienden over moeten betalen', zei de ouderling. Patrick vroeg zich af, 'Is de ouderling tegen mij? Ik heb niet genoeg geld en hij vraagt me om tienden te geven.'

De ouderling las uit de Bijbel over het schenken van tienden en onmiddellijk gaf Patrick hem 5 dollar. De ouderling bad voor Patrick en zei, 'Moge God je bijstaan'. Nu bezat Patrick 45 dollar. Na enig nadenken kocht hij een grote paraplu, een tafel en twee kapotte telefoons waarmee alleen gebeld kon worden. Hij plaatste de tafel op straat en zette er een bord voor waarop stond, 'Openbare telefoon'. De mensen zouden hem betalen om met zijn telefoons te bellen.

De burens voorspelden dat zijn initiatief zou mislukken. 'Wat voor bedrijf is dit?', smaalden ze. 'Het zal nooit een succes worden'. Na zijn onkosten te hebben verrekend, verdiende Patrick slechts \$2,50 per dag. Het was om die reden dat hij een motor leende en 's nachts taxidiensten begon aan te bieden. Na enige tijd had hij 300 dollar gespaard.

Het was in die periode dat Patrick een bijeenkomst bezocht van zakenmensen waar een predikant financiële ondersteuning verzocht om evangelisatie-ontmoetingen in Kinshasa mogelijk te maken. Tot vandaag de dag weet Patrick nog steeds niet waarom hij aanbood om 200 dollar te schenken. De burens vonden dat hij onverstandig had gehandeld. 'Hoe kan je 200 dollar geven?', zeiden ze. 'Met wat voor werk hou je je nou bezig?' Een maand ging voorbij en Patrick begon zich zorgen te maken dat hij een fout had begaan.

Op een dag, terwijl Patrick bij zijn telefoontafel stond, kwam een vreemdeling op hem af en bood hem een laptop aan voor 120 dollar. Patrick veronderstelde dat een laptop hem zou helpen zijn zaak uit te breiden, maar hij bezat slechts 80 dollar. De vreemdeling wees het aanbod af als te weinig en

verdween. Na een tijdje keerde hij echter terug en aanvaardde de 80 dollar voor de laptop. De volgende ochtend snelde een andere vreemdeling naar Patricks tafel. 'Weet jij iemand die een laptop te koop aanbiedt?' vroeg hij. 'Mijn vriend wil een laptop kopen en hij is bereid er 600 dollar voor te geven.' Patrick en de vreemdeling gingen naar het huis van de vriend. Toen hij zag dat de laptop naar behoren functioneerde, vroeg de vriend naar de prijs. '600 dollar', antwoordde Patrick. 'Ik zal u 550 dollar geven', zei de man. 'Verkocht!' antwoordde Patrick.

Terwijl hij het huis verliet, kon Patrick niet geloven wat er zojuist was gebeurd. Voor 80 dollar had hij een laptop gekocht en de volgende dag had hij hem verkocht voor 550 dollar. Nadat hij zijn tienden had betaald, verbeterde hij zijn telefoontafel tot een houten telefooncel en bood naast de telefoondiensten ook de mogelijkheid om geld te wisselen. Zijn bedrijf floreerde. Al snel verdiende hij 300 tot 400 dollar per week. Daarna stegen zijn inkomsten zelfs tot 2000 dollar.

Patrick kocht het weeshuis waarin hij eens had gewoond. Vandaag de dag voeden hij en zijn vrouw zes wezen op in het weeshuis en hebben ze de leiding over de basisschool die op het terrein is gebouwd. Straatkinderen worden uitgenodigd voor drie maaltijden en hij besteedt 50 dollar aan elke weduwe in de kerk die een rendabel voorstel heeft voor een klein bedrijf. De burens noemen hem niet langer een tovenaar. 'De mensen zeiden dat ik een tovenaar was', vertelt Patrick. 'Maar God heeft laten zien dat ik zijn kind ben.'

Dank u voor de gaven die u tijdens de dertiende sabbatschool in 2016 heeft geschonken. Ze hebben bijgedragen aan de bouw van klaslokalen voor de kindersabbatschool in drie kerken in Kinshasa, waaronder ook de kerk die Patrick bezoekt. Een deel van de opbrengst van dit kwartaal is bestemd om de Kinshasa Adventistische Kliniek te ondersteunen.

‘Ik heb pijn’

Dertiende sabbat, **28 december**

Franck Mbunga Mudibu, 39 & Nicky Masela Mbunga, 34

Koortsachtig belde Nicky Masela Mbunga haar man, Franck, in de Adventistische Kliniek in Kinshasa waar hij werkte als verpleger. ‘Ik heb zo’n pijn’, hilde ze, ‘er is een hevige pijn in mijn buik’. Nadat ze vier jaar hadden gebeden om een baby te krijgen, was Nicky nu acht maanden zwanger. Franck ging in overleg met één van de dokters in de kliniek, waarna hun geadviseerd werd dat Nicky medicijnen zou slikken om de pijn te verminderen, maar dat ze zich naar de kliniek zouden haasten als de pijn aanhield.

Die nacht kwam de pijn terug. Nicky was moe en verzwakt, waardoor ze niet eens kon gaan staan. Franck schakelde de dokter in, die hem opdroeg om Nicky met spoed naar de kliniek te brengen. In het ziekenhuis ontdekte de dokter dat Nicky veel bloed had verloren en onmiddellijk een bloedtransfusie nodig had. Hij adviseerde haar naar een groter ziekenhuis te vervoeren waar ze over betere apparatuur beschikten.

Maar Franck had het geld niet voor een groter ziekenhuis. Als verpleger wist hij dat de toestand van zijn vrouw kritiek was. Hij smeekte de dokter om alles te doen wat mogelijk was. Onmiddellijk vervoerde het medisch personeel Nicky naar de enige operatiekamer van de kliniek, een kleine ruimte waarin alleen een eenvoudige operatietafel stond en een metalen handkar met de basisbenodigdheden voor een operatie.

Terwijl Franck de kamer verliet zag hij de dokter worstelen om de ader van zijn vrouw te vinden voor de bloedtransfusie. In de gang werd hij bemoedigd door dokters, verplegers en verpleegsters. ‘Wees niet bang’, zei er één. ‘God zal ons helpen’, zei een ander. Franck zag dat de personeelsleden voor zijn vrouw in gebed gingen. Een verpleegster spoorde hem aan om te blijven bidden. ‘De operatie verloopt voorspoedig’, zei ze, ‘maar je moet blijven bidden.’

Franck was ervan overtuigd dat God zou ingrijpen. Hij ging naar een besloten ruimte en knielde neer om te bidden. ‘God, mijn vrouw is een bijzonder iemand binnen haar familie’, sprak hij. ‘Als U me wilt helpen, red dan alstublieft mijn vrouw. Haar ouders zijn geen adventisten en ze weten dat ze behandeld wordt in een adventistische kliniek. Als ze hier sterft...’ Zijn stem stierf weg.

De kliniek riep een specialist op om te assisteren tijdens de operatie. De specialist liet via de telefoon echter weten dat het hem een uur zou kosten om te arriveren. De dokter zag in dat Nicky niet zo lang kon wachten en besloot daarom meteen te opereren. De kliniek beschikte niet over de apparatuur voor deze operatie, maar hij zou alles doen wat in zijn mogelijkheden lag.

Juist op het moment dat de dokter de instrumenten voor de operatie begon te ontsmetten, gingen de lichten uit. Uitstel was echter niet mogelijk. De dokter ontsmette de apparatuur op de traditionele manier: met vuur. Toen hij Nicky’s lichaam onder handen nam, zag hij overal bloed. Het was te laat. Het hartje van de baby klopte niet. Zijn aandacht richtte zich op Nicky. Ze worstelde om adem te halen en hij vocht om haar leven te redden. Uiteindelijk begon Nicky te stabiliseren en werd Franck in de kamer geroepen.

Nicky herstelde zonder complicaties en de incisie genas zonder infecties. De directrice van de kliniek, Dr. Olive Kisile, vertelde het echtpaar dat God die nacht een wonder had verricht. ‘God is heel goed voor u en u zou Hem moeten prijzen!’, zei ze. Later vertrouwde ze hen toe, ‘Vanuit menselijk oogpunt had Nicky moeten sterven. Dit is de hand van God’. Een maand na het verlies van hun baby

waren Franck en Nicky nog aan het herstellen van het trauma, maar gewillig deelden ze hun verhaal als een getuigenis van Gods liefde.

‘Door onze ervaring kan ik zeggen dat Gods hand mensen helpt en hen redt in onze kliniek’, verklaarde Franck. ‘Als mijn vrouw ergens anders naartoe was gegaan, was ze misschien overleden. God heeft haar gered terwijl het personeel bad’.

Het verhaal heeft de niet-adventistische familieleden ook geraakt. Nicky’s vader zei pasgeleden tegen Franck, ‘Jullie adventistische mensen zijn heel bijzonder omdat jullie omringd zijn door liefde.’ Hij gaat nu voor al zijn medische zorg naar de kliniek.

Een deel van de opbrengst van deze dertiende sabbat zal de diensten van de kliniek verbeteren en uitbreiden met hoognodige apparatuur en gebouwen. ‘Ik wil de mensen vooral vragen om onze kliniek te helpen’, zei Franck. ‘Het kan een krachtig instrument zijn om te evangeliseren en de levens van vele mensen te raken’. In de tussentijd hebben hij en Nicky hun hoop op een andere baby in Gods handen geplaatst. ‘Al hebben we ons kindje verloren, ik prijs God omdat ik mijn vrouw heb, en ik weet dat God ons kan helpen om een andere baby te krijgen’, verkondigde Franck.

Dank u voor uw hulp om door uw vrijgeevige bijdrage op deze dertiende sabbat te voorzien in de fysieke en geestelijke behoeften van mensen in de Democratische Republiek Congo en waar dan ook in de Oost-Centrale Afrikaanse Divisie.